

INGEZONDEN

Den Haag, 24 October 1939.

Naar aanleiding van:

Orthodontische apparaten voor kleuterbehandeling en hun werking

door J. A. C. Duyzings.

Na bestudeering van het artikel, heb ik van de verschillende modellen het apparaat nagemaakt en er wat proeven mee genomen.

Aanbevolen wordt hier een apparaat uit te voeren in roestvrij staaldraad 0,5 of 0,6.

Nu weet ik niet zeker of het de bedoeling is om het boogje de expansies te geven die in de teekeningen A, B, D, E aangegeven worden; het heeft er wel allen schijn van. Aangezien dit wel voor de hand ligt, heb ik met een draad 0,6 dit geheel nagedaan en ben toen dermate geschrokken dat ik wel schrijven moest.

In het geval A is de kracht, ter hoogte van de lijn loodrecht op de mediaan bij C, bij 1 mm expansie, ruim 300 gram. Wanneer wij dit apparaat echter zoo inzetten dan staan de einden van de boog niet meer 3 cm van elkaar, doch ongeveer 2 cm en leveren een kracht die naar binnen is gericht, wat natuurlijk niet de bedoeling is, van ruim 200 gram. Bij expansie, zooals in de figuur is aangegeven, is dit krachtsvertoon nog 3 à 4 maal zoo groot. Zelfs al staan dan de melktoetanden en molaren nog zoo stevig verankerd, vrees ik het ergste, n.l. dat zelfs geoeffende vingers van een specialist met deze apparatuur ongelukken kunnen maken.

In de gevallen D en E is de druk in de punten e en f nog belangrijker grooter per mm expansie dan in figuur A het geval is.

Over de figuren nog een opmerking:

In fig. A staan pijltjes; waarschijnlijk geven deze de bewegingsrichtingen van de uiteinden weer, dat a-e-b zich naar distaal bewegen is niet genoteerd. De bewegingsrichting van de beide einden is dan ook veel minder naar mesiaal gericht dan de pijltjes aangeven.

In fig. E is de bewegingsrichting links evenwijdig aan de mediaanlijn en rechts cirkelend om een punt in de buurt van b. Mijn

kennis van de dynamica is niet groot genoeg om dit te kunnen verklaren.

Samenvattend stel ik dus vast:

1. Het apparaat is zeer slecht in te stellen, want het geeft te groote kracht bij te kleine amplitude; werkt dus schoksgewijze en de duur van den druk is eveneens gering.
2. 't Geeft, inplaats van een regelmatige verbreding, eerst slechts druk op c en m_1 , en trek aan de m_2 , die, wanneer de druk op c en m_1 door de verplaatsing afneemt, langzaam in den gewenschten druk (op de m_2) overgaat.

Mij lijkt dit apparaat vóór de publicatie te weinig beproefd, m.i. verdienen de apparaten van Ainsworth of Mershon verre de voorkeur.

C. BERTRAM,

Stadhoudersplein 33, Den Haag.

Collega Bertram heeft, tot mijn spijt, niet begrepen, dat de teekeningen alleen bedoelen schematisch aan te geven wat het effect is van oogenschijnlijk kleine wijzigingen in den vorm der bogen. Wanneer men in figuur A de hoeken bij a en b iets vergroot *en dan de boog weer op het papier legt*, blijkt dit effect geheel overeen te komen met de teekening welke in stippellijn is aangegeven. Hetzelfde geldt voor de overige teekeningen.

De meening van collega Bertram, „dat zelfs geoefende vingers van een specialist met deze apparatuur ongelukken kunnen maken”, pleit mijns inziens niet tegen, maar vóór mijn apparatuur.

Aan apparaten, waarmede „een blind paard geen kwaad zou kunnen doen”, is weinig behoefte.

Dat ze in de praktijk voldoen, is mij uit een aantal door mij behandelde gevallen, en uit de goede resultaten van een viertal collegae, overtuigend gebleken. Ze voorzien inderdaad in een behoefte!

J. A. C. DUYZINGS.

IS ER NOG EEN TEKORT AAN TANDARTSEN?

Collega J. H. J. Gerards te Maastricht schrijft:

Naar aanleiding van het onder bovenstaanden titel in het vorige Tijdschrift-nummer opgenomen beschouwing voel ik mij gedrongen het volgende onder de aandacht te brengen.

Als voorbeeld om aan te toonen hoe gevaarlijk het is om op „gemeenten met meer dan 10.000 zielen, waar nog geen tandarts gevestigd is” de aandacht te vestigen, kan de gemeente Hoensbroek gelden. Men moet met de plaatselijke situatie van deze gemeenten op de hoogte zijn om te kunnen beoordeelen of zij voor vestiging in aanmerking komen. Zoals in het Tandheelkundig Jaarboekje is vermeld, praktiseeren in de agglomeratie „Hoensbroek-Treebeek” drie collega's, n.l. twee als mijn-tandarts en één particulier. Neemt men het begrip „gemeente” in den strikten zin des woords, dan is er inderdaad geen tandarts in Hoensbroek gevestigd. De laatstbedoelde collega woont inderdaad nog juist binnen de grens van de gemeente Heerlen naar ik meen, *doch pl.m. 8 K.M. uit de kom dezer gemeente* en wellicht slechts 20 Meter van de kom der gemeente Hoensbroek, n.l. in Treebeek ¹⁾ aan de Staatsmijn „Emma”. Hoensbroek is een echt mijn-dorp, vandaar dan ook dat er twee mijn-tandartsen werken. Uit een en ander volgt, dat de gemeente Hoensbroek dus ruimschoots van tandheelkundige hulp is voorzien.

Ik vermoed, dat van de overige in het artikel genoemde gemeenten meerdere in een soortgelijke situatie verkeerden. In de gemeenten Echt heeft zich inmiddels een tandarts gevestigd.

Dit alles heb ik willen mededeelen, omdat ik er van overtuigd ben, dat een weergave zoals in het verslag van de Jubileumviering is geschied, aanleiding zou kunnen zijn, tot ernstige teleurstelling bij degenen, die daaruit conclusies voor zichzelf zouden trekken.

¹⁾ Mijkolonie, grootendeels tot de gemeente Heerlen, voor het overige tot de gemeenten Brunssum en Amstenrade behoorend. (Red.).

Vanwege de Nederlandsche Vereeniging van Mondartsen gewerd ons het volgende schrijven:

Geachte Redactie!

Naar aanleiding van Uw kantteekeningen onder ons request aan de Ministers van Onderwijs en Sociale Zaken wilt U ons zeker wel vergunnen eenige opmerkingen te maken.

Wij zijn niet van plan in te gaan op de persoonlijke (althans tegen de leden der N. V. v. M. min of meer individueel gerichte) opmerkingen en nauwelijks bedekte aantijgingen, die het grootste gedeelte van het onderschrift innemen, waarbij wij echter opmerken dat het ons niet moeilijk zou vallen, wanneer U ons de plaatsruimte ervoor zou willen afstaan, de onjuistheid van Uw beweringen te bewijzen.

Wij zijn overtuigd, dat persoonlijke questies (behalve die betreffende personen welke uit hoofde van hun openbare functie aangewezen zijn om leiding te geven) met de hoofdprincipes van het tandheelkundig vraagstuk in Nederland niets te maken hebben.

Wij hebben de argumenten van de leden der Tweede Kamer (3 en 4 Mei 1939) systematisch weergegeven en als bewijs aangevoerd voor ons standpunt. Deze argumenten zijn tot nog toe niet of nauwelijks aangevochten en thans ook niet in Uw onderschrift.

Wij zijn overtuigd dat onze actie berust op een principieele, gezonde, eenvoudige basis, welke als vanzelfsprekend sedert jaren in alle onderdeelen van de geneeskunde aanvaard is. De toekomst zal ons gelijk geven en binnen korter of langer tijd zal blijken, dat de oplossing v. h. tandheelkundig vraagstuk in Nederland alleen te verkrijgen is door het Artsdiploma verplichtend te stellen voor de toelating tot de tandheelkundige studie.

P. B. MIDDENDORP.

T. J. ESSES.

* * *

Naar aanleiding van het bovenstaande, wenschen wij op te merken dat niets ons verder ligt, dan persoonlijke kwesties in een principieel vraagstuk naar voren te brengen.

Aard en strekking van het ons toegezonden request echter dwongen ons wel, eenige feiten te releveeren, die den buitenstaander een beter begrip omtrent den inhoud zouden kunnen geven.

Wat de zaak zelve betreft, het stomatologisch principe is allerminst nieuw en ook in ons land meer dan eens ter sprake gekomen (onder meer in de Staatscommissie Zwaardemaker van 1905).

De argumenten voor een verplicht artsexamen, zijn bij herhaling gewogen en te licht bevonden en zijn ook thans nog zóó zwak, dat het ons inziens geen zin heeft, opnieuw tot een uitvoerige bestrijding daarvan over te gaan.

REDACTIE.